

VEJLEDNING TIL PRIORITERET ADGANG FOR KALD I 4G MOBILNETTET

Indledning

Mobiloperatørerne i Danmark har pr. 1. januar 2022 indgået en ny brancheaftale, der betyder, at opkald i 4G mobilnettet fra udvalgte mobiltelefoner vil kunne prioriteres i 4G mobilnettet forud for andre opkald. Denne aftale erstatter en tidligere aftale, der oprindeligt blev etableret i 2010, hvor prioritering foregik i 2G/3G netværkene. Disse teknologier er under udfasning i Danmark, og der er enighed mellem mobiloperatørerne om at etablere en mere tidssvarende prioriteringsordening i de danske 4G mobilnetværk.

Denne vejledning henvender sig primært til myndigheder og andre beredskabsaktører, der kan have behov for beredskabsprioritet. Vejledningen kan dog med fordel også læses af beredskabsaktører, som allerede er tilmeldt ordningen. Det skal her bemærkes, at har man allerede beredskabsprioritet, så vil den automatisk også gælde for 4G mobilnettet fra januar 2022.

Vejledningen beskriver prioriteringsordningen nærmere, herunder ordningens anvendelsesområde og funktionalitet samt proces for bestilling af beredskabsprioritet hos mobiloperatørerne.

Om prioritetsordningen

Formålet med ordningen er at sikre, at der kan gives fortrinsret til beredskabsaktører til at foretage opkald i 4G mobilnettet, når nettet måtte være overbelastet af opkald under ekstraordinære forhold som eksempelvis større ulykker eller katastrofer i samfundet.

Beredskabsprioritet giver kun fortrinsret til opkald og dermed ikke til SMS og data, virker kun i de danske 4G mobilnet og kan ikke give beredskabsaktøren fortrinsret ved roaming til udenlandske mobilnetværk.

Center for Cybersikkerhed samarbejder med mobiloperatørerne for at sikre, at prioriteringsordningen fungerer tilfredsstillende for alle parter i overensstemmelse med formålet. Center for Cybersikkerhed støtter og vejleder desuden beredskabsaktører på tværs af samfundets sektorer om ordningen og om it- og teleberedskab i almindelighed.

Målgruppe

Målgruppen for prioriteringsordningen er beredskabsaktører, som anvender mobiltelefoni som led i løsningen af samfundsvigtige opgaver,

Januar 2022

Forsvarets Efterretningstjeneste
Center for Cybersikkerhed
Kastellet 30
2100 København Ø

Tlf. 33 32 55 80
E-mail cfcs@cfcs.dk
www.cfcs.dk

der skal kunne løses også under ekstraordinære forhold som for eksempel ved større ulykker eller katastrofer i samfundet.

Når mange mobiltelefonbrugere forsøger at foretage opkald i mobilnettet samtidig og inden for et geografisk afgrænset område, kan det være svært at komme igennem med opkald. Det vil dog typisk kun være i en kortere periode, hvorefter belastningen af mobilnettet normaliseres igen.

For samfundets beredskabsaktører, der løser en bred vifte af samfundsvigtige opgaver, kan det være afgørende for at redde menneskeliv eller begrænse tabet af samfundsværdier at kunne kommunikere via mobiltelefonen. Her kan tidsfaktoren være af meget stor betydning. Mobiltelefonen er derfor et vigtigt arbejdsredskab for mange af samfundets beredskabsaktører.

Det er ikke kun beredskabsaktører, der løser egentlige beredskabsopgaver, som f.eks. politiet, ambulancetjenesten og brandvæsenet, der kan omfattes af ordningen. Det kan også f.eks. være ejere af samfundsvigtig infrastruktur som el- og teleselskaber, ligesom der kan være tale om centrale beslutningstagere i det offentlige. Det er underordnet, om der er tale om en offentlig eller privat virksomhed, der løser beredskabsmæssige opgaver, så længe ansvaret for opgaven kan henføres til en offentlig myndighed.

Ved tvivlstilfælde kan Telesektionen hos Center for Cybersikkerhed kontaktes for en faktuel afklaring.

Beredskabsprioritet i 4G mobilnettet

Mobiloperatørerne har etableret en dynamisk og automatiseret prioriteringsmekanisme i deres 4G mobilnet, der overvåger den aktuelle belastning på alle deres telemaster. På hver enkelt telemast er der sikret plads til abonnenter med beredskabsprioritet.

Mobilnettet vil automatisk identificere hvilke af de aktive simkort i nettet, der har beredskabsprioritet og dermed skal gives forrang til kald i en eventuel overbelastningssituation.

Såfremt der ikke er kapacitet nok på telemasten(erne) til de beredskabsaktører, der aktuelt har behov for adgang, vil prioriteringsløsningen automatisk skru ned for adgangen til telemasten(erne) for almindelige abonnenter (kunder). Dermed skaber løsningen automatisk mere kapacitet til beredskabsaktører. Når adgangsbehovet til telemasten(erne) for beredskabsaktører igen reduceres, skrues løsningen automatisk op for adgangen for de almindelige abonnenter.

Prioriteringsordningen gælder kun mobilopkald (tale) og ikke SMS eller data. Det vil sige, at der ikke kan garanteres for leverance af tekstbeskeder og dataoverførsel via 4G mobilnetværket, når beredskabsaktøren har fortrinsret til mobilnetværket.

Selvom prioriteringsordningen har reduceret adgangsmuligheden for almindelige abonnenter, vil enhver mobilbruger fortsat have fortrinsret til at foretage opkald til Alarm 1-1-2.

Det skal bemærkes, at muligheden for at kunne foretage og modtage opkald i mobilnettet også afhænger af en række andre faktorer end prioriteringsmekanismen. Dette gælder særligt ved større ulykker og katastrofer m.v. i samfundet. Mobilnettets funktionalitet er afhængigt af nettets generelle robusthed og i den sammenhæng mobiloperatørens beredskab og sikring af nettet. Mobilnettet er ikke mindst afhængigt af den offentlige strømforsyning og den nødstrømsforsyning, som den enkelte mobiloperatør har etableret.

Bestilling af beredskabsprioritet

Bestillingsproceduren

Bestilling af beredskabsprioritet sker direkte hos egen mobiloperatør.

Det er muligt at fremsende en samlet liste for de telefonnumre, der ønskes tilmeldt ordningen, til den enkelte mobiloperatør i stedet for at sende en bestilling for hvert enkelt nummer.

Offentlige myndigheder bestiller beredskabsprioritet ved at udfylde den af mobiloperatøren fremsendte formular og derefter sende den retur på e-mail.

Er der tale om en privat beredskabsaktør, kan der også etableres beredskabsprioritet. Det kræver, at der i forbindelse med bestillingen anføres en kontaktperson hos den eller de beredskabsmyndigheder, som der udføres beredskabsopgaver for. Når der ikke længere udføres en offentlig beredskabsopgave, er det kundens forpligtigelse at opsiges abonnementet på beredskabsprioritet hos mobiloperatøren. Processen for bestillingen er derudover den samme som for offentlige myndigheder.

Leverandører af Beredskabsprioritet

Nedenstående mobiloperatører kan pt. levere ydelsen beredskabsprioritet til mobiltelefoner.

Nuuday – stat-beredskab@tdc.dk

Telenor – prioriteretadgang@telenor.dk

Telia – Kontakt Telias kundeservice for bestilling

Hi3G - beredskab@3.dk

Beredskabsprioritet er et tillægsabonnement til beredskabsaktørens individuelle - eventuelt allerede oprettede - mobilabonnement. Beredskabsprioritet kan bestilles enten af brugeren af mobiltelefonen eller af en anden repræsentant for beredskabsaktøren – alt efter mobiloperatørens kontraktvilkår og forretningsgange.

Mobiloperatører, som tilbyder beredskabsprioritet, understøtter nummerportering fra et ikke-prioriteret til et prioriteret abonnement og omvendt. Man behøver altså ikke skifte telefonnummer, hvis man ønsker

beredskabsprioritet, eller når man eventuelt opsiger dette tillægsabonnement. Skiftes der mobiloperatør og fortsat ønsker beredskabsprioritet, skal dette dog bestilles på ny hos den nye mobiloperatør.

Økonomi

Ydelsen faktureres med et engangsvederlag ved etablering og ved en efterfølgende løbende afregning med den valgte mobiloperatør. Priser og aftaleforhold fremgår af den enkelte operatørs egne forretningsbetingelser.

Yderligere information om ordningen kan fås hos den enkelte mobiloperatør, via www.cfcs.dk eller ved henvendelse til Telesektionen hos Center for Cybersikkerhed på telefon 3332 5580.